

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
κ. ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ
ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Δευτέρα, 24 Νοεμβρίου 2003

Κυρίες και κύριοι,

Επιτρέψτε μου πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, να κάνω μια σύντομη αναφορά στο χώρο που φιλοξενεί τη σημερινή μας εκδήλωση. Το λαμπρό αυτό κτίριο εγκαινιάστηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο το 1930. Και, ανακαινισμένο, το εγκαινίασε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλος στις 27 του περασμένου Οκτωβρίου. Συγχαρητήρια κ. Μπακατσέλο για το έργο αυτό, για το οποίο, όπως γνωρίζω, καταβάλατε πολλούς κόπους και προσπάθειες.

Κύριες και κύριοι, αυτό το κτίριο συμβολίζει την ιστορία, το παρόν, αλλά και το μέλλον των εξωστρεφών επιχειρήσεων της Θεσσαλονίκης και γενικά της Βόρειας Ελλάδας. Αν ανατρέξουμε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, θα διαπιστώσουμε ότι η πόλη αυτή διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στο διαμετακομιστικό εμπόριο. Το σιδηροδρομικό δίκτυο, που ένωνε τη Θεσσαλονίκη με την κεντρική Ευρώπη, και το λιμάνι της, που ήταν κέντρο για το υπερπόντιο εμπόριο, προσέδωσαν στην πόλη της Θεσσαλονίκης χαρακτήρα κομβικού κέντρου. Έτσι, από τις δεκάδες πρωτοπόρες επιχειρήσεις του παρελθόντος, φθάσαμε σήμερα στις εκατοντάδες σύγχρονες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη Νότιο-ανατολική Ευρώπη, αυξάνοντας την ευημερία στην πατρίδα μας και προωθώντας την ανάπτυξη. Δεν υπάρχει, λοιπόν, καταλληλότερος χώρος από αυτόν του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, για μια εκδήλωση αφιερωμένη στα Βαλκάνια και την ανάπτυξή τους, όπως η σημερινή.

Κύριες και κύριοι,

Τον Μάρτιο του 2002 η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε με τρικομματική συναίνεση (ΠΑ.ΣΟ.Κ., Ν. Δ., ΣΥΝ.) το νόμο 2996 για το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων. Ένα φιλόδοξο πενταετές σχέδιο 550 εκατομμυρίων Ευρώ, που αφορά έξι επωφελούμενες χώρες (Σερβία/Μαυροβούνιο, πΓΔΜ, Ρουμανία, Βουλγαρία, Αλβανία, Βοσνία/Ερζεγοβίνη).

Στη συνέχεια καταρτίστηκαν, μετά από διαπραγματεύσεις συμφωνήθηκαν, υπογράφηκαν και, τελικώς, τον Απρίλιο του 2003 κυρώθηκαν οι σχετικές συμβάσεις, τόσο από την Ελλάδα όσο και από τις επωφελούμενες βαλκανικές χώρες. Να σημειωθεί, ότι η Ελλάδα κύρωσε τις συμβάσεις αυτές πρώτη, τον Ιανουάριο του 2003. Το περιεχόμενο των συμβάσεων θεμελιώθηκε στο κοινοτικό κεκτημένο, αλλά και στην πιο σύγχρονη αναπτυξιακή αρχή του Ο.Η.Ε., την εταιρικότητα (partnership). Το **κοινοτικό κεκτημένο** παρέχει ήδη την εγγύηση, ότι τα χρήματα της Ελλάδας, τα χρήματα από το υστέρημα του Έλληνα και της Ελληνίδας φορολογουμένων, τα 550 εκατομμύρια Ευρώ δεν θα σπαταληθούν. Αλλά θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη των Βαλκανίων, για τη βοήθεια στους ανθρώπους, στην επιχειρηματικότητα, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στις υποδομές. Από την άλλη πλευρά, η αρχή της **εταιρικότητας** βοηθά να οργανώνεται η ανάπτυξη με βάση τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, κι όχι απλώς βάσει των προτεραιοτήτων της δότριας χώρας, εν προκειμένω της Ελλάδας.

Οργανώσαμε, λοιπόν, νομικά την εφαρμογή του Προγράμματος βάσει εκείνων των αρχών που εξασφαλίζουν, λειτουργικότητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα. **Λειτουργικότητα** για να ξεκινήσει η υλοποίηση του προγράμματος, **διαφάνεια** για να προστατευθούν οι πόροι και **αποτελεσματικότητα** για να ολοκληρωθούν τα έργα και να εμπεδωθεί στη συνείδηση των βαλκανικών λαών ο ειρηνικός, σταθεροποιητικός και αναπτυξιακός ρόλος της Ελλάδας.

Στους μήνες που ακολούθησαν την κύρωση των συμβάσεων, η εξέλιξη του Προγράμματος υπήρξε ταχεία και αποτελεσματική. Αυτή είναι άλλωστε και η γνώμη των Βαλκανίων συνομιλητών μου, όπως διατυπώνονται στις διμερείς συναντήσεις μας. Πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, λίγους μήνες πριν ο Πρωθυπουργός της Ρουμανίας μου εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την εξέλιξη του Ε.Σ.Ο.Α.Β. Και ακριβώς την ίδια ικανοποίηση εξέφρασε ο Πρόεδρος της Σερβίας/Μαυροβουνίου στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλο, κατά την πρόσφατη επίσημη επίσκεψή του στο Βελιγράδι.

Κυρίες και κύριοι, θα αναφερθώ με λεπτομέρειες στην εφαρμογή του Προγράμματος, δίνοντας στοιχεία σχετικά και με τις τρεις κατηγορίες έργων και δράσεων που εμπεριέχει.

Το Ε.Σ.Ο.Α.Β. εφαρμόζεται μέσω τριών δράσεων. Πρόκειται για τις ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις, τα μικρά έργα και, κυρίως, τα μεγάλα έργα στον τομέα των υποδομών.

Οι ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις αποτελούν το 20% του συνολικού Προγράμματος. Δηλαδή περίπου 106 εκατομμύρια Ευρώ. Ήδη έχουν εγκριθεί και πραγματοποιούνται είκοσι εννέα (29) τέτοιες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις. Ο ρυθμός κατάθεσης και νέων αιτήσεων είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικός. Που σημαίνει ότι το Ε.Σ.Ο.Α.Β., ως προς αυτήν του την πτυχή, εξελίσσεται αποτελεσματικά και θα ολοκληρωθεί κατά 100%. Αξίζει να σημειωθεί, πως πολλές από αυτές τις επενδύσεις (οι δεκατέσσερις από τις είκοσι εννέα) προέρχονται από τη Βόρειο Ελλάδα, όπως π.χ. η Alumil Μυλωνάς, ή τα Πλαστικά Θράκης.

Το 1% του Προγράμματος συγκροτεί το **Ταμείο Μικρών Έργων**. Πρόκειται για έργα χαμηλού οικονομικού κόστους, με μεγάλη όμως ορατότητα στις τοπικές κοινωνίες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων μικρών έργων είναι η αποκατάσταση αποχετευτικών συστημάτων, η συγχρηματοδότηση δικτύου παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, η κατασκευή μιας αίθουσας διδασκαλίας σε ένα σχολείο κ.ο.κ. Τα έργα αυτά προτείνονται, προωθούνται και ήδη εκτελούνται από τους Πρέσβεις μας στις έξι βαλκανικές χώρες του Ε.Σ.Ο.Α.Β. Είκοσι εννέα (29) τέτοια ωφέλιμα για τις τοπικές κοινωνίες κι ορατά, ως προς την ελληνική χρηματοδότηση, έργα εκτελούνται έως αυτή τη στιγμή. Κι αξίζει να σημειωθεί, πως τα έργα αυτά δεν γίνονται μόνο στις πρωτεύουσες των βαλκανικών κρατών. Γίνονται και σε μικρούς δήμους και κοινότητες, η επιλογή των οποίων προκύπτει από τις διεισδυτικές αξιολογήσεις των διπλωματικών μας αρχών στις βαλκανικές χώρες. Συνεπώς, και ως προς αυτό το δεύτερο σκέλος του, το Ε.Σ.Ο.Α.Β. εφαρμόζεται με γρήγορους ρυθμούς. Κι είναι απολύτως βέβαιο, πως το Ταμείο Μικρών Έργων πολύ πριν το 2006, δηλαδή

πολύ πριν τη λήξη του συνολικού Προγράμματος, θα εξαντλήσει τις δυνατότητές του.

Τρίτον και, πλέον σημαντικό, κύριες και κύριοι, σκέλος του Ε.Σ.Ο.Α.Β. είναι **τα μεγάλα δημόσια έργα υποδομής**, που αποτελούν το 79% του συνολικού Προγράμματος. Που αποτελούν, μ' άλλα λόγια, τον κυρίως κορμό του Προγράμματος. Κατά τις συμφωνίες που υπογράψαμε η επωφελούμενη χώρα προτείνει ένα έργο κι η Ελλάδα το αξιολογεί, και το αποδέχεται ή το αρνείται. Έως τώρα έχουν υποβληθεί εξήντα προτάσεις μεγάλων έργων. Κάθε χώρα προτείνει μέσω του Εθνικού της Συντονιστή, ιεραρχώντας με τα δικά της κριτήρια τις προτεραιότητές της.

Ήδη η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΣΟΑΒ έχει αποδεχθεί είκοσι τρία (23) τέτοια έργα. Δέκα (10) το πρώτο εξάμηνο του 2003 και ακόμη δεκατρία (13) πριν από λίγες ημέρες. Ως προς τα πρώτα δέκα (10) έργα η αξιολόγηση των αιτήσεων που πραγματοποίησε το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας κατέληξε στο συμπέρασμα, πως μπορεί να ξεκινήσει η υλοποίησή τους, αν οι επωφελούμενες βαλκανικές χώρες συμπληρώσουν τους φακέλους με τα τεχνικά στοιχεία που υπολείπονται.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, ο Έλληνας δηλαδή Εθνικός Συντονιστής του Ε.Σ.Ο.Α.Β., προσπαθεί να βοηθήσει τους βαλκάνιους εταίρους, κατανοώντας τα προβλήματά τους. Η Ελλάδα είναι σε θέση να αντιληφθεί τα προβλήματα και τις δυσκολίες της δημόσιας διοίκησης κρατών που βρίσκονται σε μετάβαση, όπως π.χ. οι χώρες των δυτικών Βαλκανίων. Και, συνεπώς, η Ελλάδα είναι σε θέση να σταθεί κοντά στους βαλκάνιους εταίρους της, κατανοώντας τους και δίχως να δημιουργεί προβλήματα. Με σκληρή δουλειά και προσπάθεια από την πλευρά μας ως προς τα πρώτα μεγάλα έργα του Ε.Σ.Ο.Α.Β. η κατάσταση σήμερα έχει ως εξής:

- α) **Ο Διάδρομος 10.** Πρόκειται για τον πανευρωπαϊκό οδικό άξονα, ο κορμός του οποίου θα συνδέει την κεντρική Ευρώπη, Αυστρία και Ουγγαρία, με το Αιγαίο, και συγκεκριμένα με το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, αλλά και με την Φλώρινα, Ένα τμήμα του θα φθάνει στην Σόφια (Νίς-Σόφια) κι ένα άλλο τμήμα του

θα καταλήγει στην Αδριατική. Αναμφισβήτητα ο άξονας αυτός είναι η βέλτιστη διαδρομή με όρους ελαχιστοποίησης της απόστασης, του χρόνου και του κόστους και μεγιστοποίησης της αξιοπιστίας και της ασφάλειας. Πρόκειται σαφώς για ένα οραματικό έργο. Η Σερβία/Μαυροβούνιο μας πρότεινε να συγχρηματοδοτήσουμε το τμήμα του Διαδρόμου 10 από τη Νις έως τα σύνορα με την πΓΔΜ, καταβάλλοντας 108 εκατομμύρια Ευρώ. Αποδεχθήκαμε με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Σ.Ο.Α.Β., να χρηματοδοτήσουμε αυτό το έργο. Με τη συμπλήρωση του σχετικού φακέλου από τη Σερβική κυβέρνηση – μέσα στον Ιανουάριο όπως έχουμε συμφωνήσει – η εφαρμογή του έργου θα ξεκινήσει. Και ταυτοχρόνως, θα συγκληθεί στο Βελιγράδι διεθνής διάσκεψη δωρητών για το Διάδρομο 10, με τη συμμετοχή της Ελλάδας, της Ουγγαρίας, της Διεθνούς Τράπεζας, ενδιαφερομένων κατασκευαστικών εταιριών και οποιουδήποτε άλλου κράτους, ή κρατικού ή ιδιωτικού φορέα ενδιαφέρεται να συμμετάσχει. Να σημειωθεί, πως πέραν της συνεργασίας μας με την Σερβία, για το Διάδρομο 10 συνεργαζόμαστε διμερώς και με άλλες χώρες. Π.χ. εδώ στη Θεσσαλονίκη στις 4 Νοεμβρίου συναντήθηκαν τα Υπουργεία Εξωτερικών της Ελλάδας και της Ουγγαρίας με θέμα, δηλαδή το Διάδρομο 10 και τις εξελίξεις ως προς το έργο αυτό. Το συγκεκριμένο λοιπόν έργο με τη δουλειά μας, με την επιμονή μας, με την προσπάθειά μας και με την πίστη μας στην αναγκαιότητά του υπάρχουν πολλές ελπίδες να ξεκινήσει σύντομα. **Έτσι άλλωστε αντιλαμβανόμαστε εμείς, ως Ελληνική Κυβέρνηση, τα αναπτυξιακά προγράμματα. Όχι ως ευκαιρία να σπαταλούμε τα χρήματα του Ελληνικού λαού κάνοντας διεθνείς δημόσιες σχέσεις, αλλά με πρόγραμμα και σχεδιασμό, βασιζόμενοι στο κοινοτικό κεκτημένο. Γιατί μόνον έτσι θα πιάσουν τόπο τα χρήματα του Έλληνα και της Ελληνίδας φορολογουμένων. Γιατί μόνον έτσι θα γίνουν τα έργα, γιατί μόνον έτσι θα γίνουν βήματα για την ανάπτυξη, για το καλό όλων των κρατών των Βαλκανίων και της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης.**

- β) Θα αναφερθώ, κύριες και κύριοι, σε ένα ακόμη οραματικό έργο του Ε.Σ.Ο.Α.Β., **τον εκσυγχρονισμό του παραδουνάβιου λιμένος του Λομ.** Ο λιμένας Λομ αποτελεί τμήμα του πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 7 (του Δούναβη δηλαδή) και βρίσκεται κοντά στη συμβολή του Δούναβη με τον πανευρωπαϊκό

άξονα 4 (Βερολίνο – Κωνσταντινούπολη). Ο εκσυγχρονισμός του λιμένα Λομ αποτελεί έργο πρώτης προτεραιότητας για το δίκτυο μεταφορών της Βουλγαρίας, αλλά συγχρόνως σημαντικό εργαλείο για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου που ενώνει σήμερα το Δούναβη με τον λιμένα της Θεσσαλονίκης. Γνωρίζουμε το ενδιαφέρον του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης, καθώς και του ιδιωτικού τομέα που θέλουν να έχουν ανάμιξη στο συνολικό αυτό έργο της σύνδεσης του Αιγαίου με το Δούναβη. Και ενημερώνουμε την επιχειρηματική κοινότητα, πως στο τέλος του 2003 ή στην αρχή του 2004 θα ξεκινήσει η χρηματοδότηση της υλοποίησης του έργου. Το ανακοινώσαμε άλλωστε και στη βουλγαρική πλευρά, κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Βούλγαρου Προέδρου της Δημοκρατίας στην Αθήνα.

- γ) Επιτρέψτε μου τώρα, κυρίες και κύριοι, να αναφερθώ συνοπτικά σε ορισμένα από τα υπόλοιπα μεγάλα έργα του Ε.Σ.Ο.Α.Β. Στο Μαυροβούνιο, συγχρηματοδοτούμε την κατασκευή ενός νοσοκομείου. Στην Αλβανία χρηματοδοτούμε δύο μεγάλα έργα που αφορούν αφενός την κατασκευή της οδικής αρτηρίας Κονίσπολης – Σαράντα και αφετέρου την κατασκευή του μεθοριακού σταθμού στην Κονίσπολη. Αναμένουμε τη συμπλήρωση των προτάσεων εκ μέρους των βαλκάνιων εταίρων μας για να ξεκινήσουμε τη χρηματοδότηση. Και όταν λέμε πως περιμένουμε, δεν εννοούμε πως τηρούμε παθητική στάση. Δουλεύουμε γι αυτό. Στο Κοσσυφοπέδιο ολοκληρώνεται η ανακαίνιση δύο ναών, που βομβαρδίστηκαν κατά τον πρόσφατο πόλεμο. Το έργο αυτό μας το ζήτησε ο Πατριάρχης Σερβίας Παύλος, κατά την επίσκεψή μου στο Βελιγράδι, τον Μάιο του 2002. Και τον επόμενο μήνα θα γίνουν τα εγκαίνια αυτών των ναών. Η Ρουμανία μας ζήτησε να χρηματοδοτήσουμε την πρόσληψη τεχνικού συμβούλου για το σύνολο των προγραμμάτων της. Και έχουμε ήδη ξεκινήσει τη χρηματοδότηση αυτής της δράσης. Τέλος, στη Βοσνία– Ερζεγοβίνη έχει ξεκινήσει η χρηματοδότηση της ανοικοδόμησης του Κτιρίου των Κοινών Θεσμών, στο Σεράγεβο. Εκεί που θα στεγαστούν τα κοινοβούλια και των τριών κοινοτήτων, που λίγα χρόνια πριν είχαν επιδοθεί σε μια καταστροφική και πολύνεκρη εμφύλια διαμάχη. Έχει λοιπόν ξεκινήσει ένα έργο που συγκροτεί και έναν ιδιαίτερο συμβολισμό του ρόλου της Ελλάδος στα Βαλκάνια. Ανακατασκευάζεται ένα κτίριο η εικόνα του

οποίου έκανε το γύρο του κόσμου όταν βομβαρδιζόταν κατά τον εμφύλιο πόλεμο.

Κυρίες και κύριοι, σας απασχόλησα ήδη με αρκετές λεπτομέρειες. Προσπάθησα όμως έτσι να αναδείξω, με τεκμηριωμένο τρόπο, την εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Ελλάδας προς τα Βαλκάνια. Και πρέπει αμέσως να προσθέσω, πως πλάι στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., που είναι ένα κρατικό αναπτυξιακό Πρόγραμμα, κατ' έτος εξελίσσονται εκατοντάδες έργα μέσω της κοινωνίας των πολιτών. Των μη κυβερνητικών οργανώσεων δηλαδή, τη δράση των οποίων συγχρηματοδοτεί το Υπουργείο Εξωτερικών με βάση το 2ο **πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα της Ελλάδας (2002-2006)**, που επικεντρώνεται πρώτον στα Βαλκάνια, δεύτερον σε χώρες της Μέσης Ανατολής και τρίτον στις χώρες του Νότιου Καυκάσου.

«Γιατί τα κάνουμε, όμως, όλα αυτά;» μπορεί να αναρωτηθεί ένας Έλληνας πολίτης. «Γιατί η Ελλάδα δίνει αυτά τα χρήματά της στο εξωτερικό και δεν τα χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της;». «Δεν υπάρχουν άραγε προβλήματα στο εσωτερικό της χώρας, και αφού υπάρχουν εμείς τι θέλουμε κι ανακατευόμαστε με τα προβλήματα των άλλων;». Σε αυτές τις ενδεχόμενες απορίες των συμπατριωτών μας, θέλω να δώσω σαφείς και ξεκάθαρες απαντήσεις.

Η Ελλάδα έως το 1999 ήταν μια χώρα που λάμβανε βοήθεια. Ήταν μια επωφελούμενη, μια λήπτρια χώρα. Λάμβανε κατά καιρούς χρήματα από διεθνείς οργανισμούς ή κι από μεμονωμένες χώρες. Κι είχε ανάγκη τα χρήματα αυτά για να αναπτυχθεί μετά από πολέμους, εμφυλίους πολέμους ή και λόγω των εσωτερικών της αδυναμιών. Όμως η χώρα εξελίχθηκε. Έγινε το 1981 κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ε.Ο.Κ. τότε, και στη συνέχεια έγινε μέλος της Ο.Ν.Ε. Πετύχαμε τους αναπτυξιακούς εθνικούς μας στόχους. Γίναμε μια από τις αναπτυγμένες χώρες του πλανήτη από πλευράς βιοτικού επιπέδου. Και μια συνέπεια αυτής της μεγάλης μας επιτυχίας, αυτής της θεαματικής μας εξέλιξης, ήταν να γίνουμε και μια από τις είκοσι δύο χώρες του ΟΟΣΑ και, ειδικότερα, της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee), της D.A.C.. Όλα τα κράτη-μέλη της

Ε.Ε. είναι και μέλη της D.A.C., δηλαδή της οργανωμένης προσπάθειας να καταπολεμηθεί η πείνα, η φτώχεια, οι μεταδοτικές ασθένειες και να βοηθηθεί η ανάπτυξη. Οι στόχοι αυτοί καθορίστηκαν στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., της χιλιετίας όπως αποκλήθηκε, στη Νέα Υόρκη το 2000 (για τη μείωση της παγκόσμιας φτώχειας στο ήμισυ, έως το 2015), στη διάσκεψη του Ο.Η.Ε. στο Μοντερέϊ του Μεξικού το 2000 (για την αύξηση των συνεισφορών των εύπορων κρατών προς τις αναπτυσσόμενες χώρες), καθώς και στο Γιοχάνεσμπουργκ και πάλι το 2002 (για την αειφόρο ανάπτυξη). Αυτό είναι, λοιπόν, το διεθνές πλαίσιο της αναπτυξιακής μας δράσης. Και μέσα στο πλαίσιο αυτό προσπαθούμε να επικεντρώσουμε την προσοχή των εταίρων μας στα Βαλκάνια. Πολλοί από αυτούς μας λένε: «Μα γιατί στα Βαλκάνια, αφού δεν είναι ακριβώς αναπτυσσόμενα τα κράτη εκεί, είναι υπό μετάβαση, δεν είναι τα πιο φτωχά κράτη, είναι κράτη μεσαίου επιπέδου, ενώ υπάρχουν οι πραγματικά πολύ φτωχοί στην Αφρική ή στην Ασία ή στη Λατινική Αμερική». Η απάντηση μας είναι σαφής και απερίφραστη. Τα Βαλκάνια, ειδικά τα δυτικά Βαλκάνια, αποτελούνται από κράτη που μόλις πριν από λίγα χρόνια άλλαξαν πολιτικό και οικονομικό σύστημα. Ως εκ τούτου οι εξελίξεις εκεί, αν δεν προσεχθούν, μπορεί να είναι επικίνδυνες. Κι αυτό διότι όπως είναι γνωστό στα δυτικά Βαλκάνια υπάρχουν οι εθνοτικές συγκρούσεις, το οργανωμένο έγκλημα, οι αδυναμίες της μετάβασης από τις συνθήκες της κρατικής οικονομίας στις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς και, τέλος, είναι ακόμη έντονα τα δεινά από τους δύο πρόσφατους «γιουγκοσλαβικούς» πολέμους.

Γνωρίζουμε, κυρίες και κύριοι, πως όλα αυτά τα επιχειρήματά μας είναι αληθινά. Απεικονίζουν την πραγματικότητα. Γι αυτό και προσπαθήσαμε με επιτυχία να στρέψουμε την προσοχή των εταίρων μας προς τα δυτικά Βαλκάνια, κατά τη διάρκεια της Προεδρίας μας. Και τα τελικά κείμενα στη Συνάντηση Κορυφής στη Χαλκιδική για τα Δυτικά Βαλκάνια, αποτελούν σήμερα τη βάση της απάντησης σε όσους εταίρους μας δυσπιστούν στις αναπτυξιακές μας προτεραιότητες για τη Βαλκανική Χερσόνησο.

Εμείς, κυρίες και κύριοι, γνωρίζουμε πολύ καλά την Βαλκανική, γιατί είμαστε αναπόσπαστο κομμάτι της. Είμαστε κράτος-μέλος της Ε.Ε., αλλά γεωγραφικά

είμαστε χώρα των Βαλκανίων. Γνωρίζουμε τα πλεονεκτήματα, αλλά και τα μειονεκτήματα αυτής της περιοχής. Η άριστη συνεργασία με τις κυβερνήσεις των βαλκανικών κρατών, οι καθημερινές σχέσεις των Ελλήνων με τους λαούς της περιοχής και η παρουσία τριών χιλιάδων (3.000) ελληνικών επιχειρήσεων στα βαλκανικά κράτη μας καθιστούν ενήμερους όχι απλώς για τις εξελίξεις τους, αλλά και ως προς τις λεπτομέρειες, θετικές και αρνητικές, της καθημερινής τους ζωής. Η Ελλάδα ξέρει ακριβώς πως κτυπά ο σφυγμός όλων των βαλκανικών κρατών. Και ξέρουμε καλά **πως για τα Βαλκάνια, για όλους τους λαούς και τα κράτη των Βαλκανίων, η προοπτική είναι μόνο μία: η ειρήνη, η σταθερότητα και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός.** Αγωνιστήκαμε και αγωνιζόμαστε για την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αγωνιζόμαστε για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό των κρατών των δυτικών Βαλκανίων. Κυρώσαμε τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της Κροατίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παραγνωρίζοντας άλλα προβλήματα, κυρώσαμε την αντίστοιχη Συμφωνία της Ε.Ε. με την πΓΔΜ. Προωθήσαμε, στο μέτρο του εφικτού, τις συνομιλίες, ως προς την κατάρτιση μιας αντίστοιχης Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Αλβανία κατά τη διάρκεια της Προεδρίας μας. **Κι όλα αυτά γιατί πιστεύουμε, πως η ειρήνη και η σταθερότητα των Βαλκανίων δεν μπορούν να υπάρξουν δίχως τον ευρωπαϊκό τους προσανατολισμό. Αυτά είναι τα «πιστεύω» μας, αυτές είναι οι απόψεις μας. Γι αυτό συμβάλαμε με όλες μας τις δυνάμεις στην ανάπτυξη των βαλκανικών κρατών, γι αυτό καταρτίσαμε και εφαρμόζουμε το Ε.Σ.Ο.Α.Β., το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων.** Ξέρουμε, όμως, πως πέραν από τις πολιτικές, πέραν από τα σχέδια ανάπτυξης, η βασικότερη προϋπόθεση για ειρήνη και σταθερότητα των Βαλκανίων **είναι η φιλία των λαών τους.** Και η φιλία αυτή εμπεδώνεται μέσα από την καθημερινή σχέση των ανθρώπων. Από τα δίκτυα της κοινωνίας των πολιτών, από τις οικονομικές σχέσεις που παρέχουν πρόοδο και δεν δηλητηριάζουν με καχυποψία ή και φθόνο τις ανθρώπινες σχέσεις. Μέσα από την εταιρικότητα σε πολιτικό επίπεδο, μέσα από την πολιτιστική συνεργασία, μέσα από τη συνειδητοποίηση ότι στα Βαλκάνια ζούμε 65.000.000 άνθρωποι και πως η ειρήνη, η σταθερότητα και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός θα κάνουν την περιοχή μας ελκυστική από όλες τις απόψεις: πολιτικά,

οικονομικά, πολιτισμικά. Η Ελλάδα, η οποία έχει πρόσφατες τις μνήμες από την εποχή που ήταν λήπτρια και όχι δότρια χώρα, θυμάται καλά ορισμένους που την βοηθούσαν, αλλά που η πρακτική και η συμπεριφορά τους παρήγαγαν μίσος και διχόνοιες. Γι αυτό και η Ελλάδα είχε παραδείγματα προς αποφυγήν από το παρελθόν της και ξέρει πώς να λειτουργήσει, πώς να συμπεριφερθεί και πώς να προωθήσει την αναπτυξιακή και την ευρωπαϊκή της πολιτική με τους βαλκάνιους εταίρους της. Και κάτι ακόμη. Απευθύνομαι αυτή τη φορά στους δύσπιστους ως προς όλα τα ανωτέρω επιχειρήματα. Σ' αυτούς που νοούν το εθνικό συμφέρον μόνο μέσα στα σύνορά μας και που δεν εμπιστεύονται το νόημα μιας αναπτυξιακής πολιτικής που αφορά ευρύτερες περιοχές, όπως εν προκειμένω η Βαλκανική Χερσόνησος. Και γι' αυτούς υπάρχει απάντηση. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει κατ' αρχάς λιγότερη λαθραία μετανάστευση. Δηλαδή λιγότερα κύματα παράνομων μεταναστών προς την Ελλάδα. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει λιγότερο οργανωμένο έγκλημα. Δηλαδή λιγότερη εγκληματικότητα και στην Ελλάδα, δηλαδή λιγότερο εισαγόμενο έγκλημα. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει λιγότερο λαθρεμπόριο ανθρώπων. Δηλαδή λιγότερο λαθρεμπόριο παιδιών, γυναικών και εργασίας. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει περισσότερες διευκολύνσεις για μας τους Έλληνες. Δηλαδή κι εμείς οι ίδιοι θα είμαστε χρήστες ή θα ωφελούμαστε π.χ. από τον Διάδρομο 10, που θα συνδέεται με την Εγνατία Οδό η οποία ολοκληρώνεται και με την Ιόνια Οδό, που θα ενώσει την Ήπειρο με τη Μεσσηνία. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει λιγότερες διεθνотικές συγκρούσεις, που στην περιοχή μας ακολουθούν συνήθως τη λογική του συνδρόμου του «ντόμινο», ανάπτυξη στα Βαλκάνια σημαίνει λιγότερες έχθρες. Δηλαδή περισσότερη σταθερότητα και ειρήνη, και άρα λιγότερες αμυντικές δαπάνες και, συνεπώς, περισσότερη ευημερία για τον Έλληνα και την Ελληνίδα. Ανάπτυξη στα Βαλκάνια, με άλλα και λίγα λόγια, σημαίνει πως για όλους τους νομούς της Βορείου Ελλάδας το παλιό μειονέκτημα της γεωγραφικής εγγύτητας με τις άλλες βαλκανικές χώρες, θα μετατραπεί σε ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα: τον πολλαπλασιασμό της ανάπτυξης μέσω των ευκαιριών που οι κοινωνίες των γειτονικών κρατών προσθέτουν στις δικές μας.

Κυρίες και Κύριοι,

Από την Θεσσαλονίκη, λοιπόν, από την έδρα της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Σ.Ο.Α.Β., μετά από ενάμισι χρόνο υλοποίησης του Προγράμματος θέλω να στείλω το μήνυμα, **ότι η ισχυρή Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα αξιοποιεί τις δυνάμεις της για να εμπεδωθεί η ειρήνη και η σταθερότητα στα Βαλκάνια. Για να σταματήσουν οι διεθνотικές συγκρούσεις, για να περιοριστεί το οργανωμένο έγκλημα. Για να λειτουργήσουν οι οικονομίες της περιοχής. Για να πραγματοποιηθεί ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της.** Κι αυτό το μήνυμα της Κυβέρνησης, αυτό το μείζον πολιτικό μήνυμα, έχει έμπρακτα αποδείξει πως το υιοθετεί και το στέλνει επίσης, προς όλες τις κατευθύνσεις, η ελληνική κοινωνία: δηλαδή οι επιχειρηματίες και η κοινωνία των πολιτών. **Ειρήνη, λοιπόν, σταθερότητα και προσανατολισμός προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το μεγάλο μήνυμα της Ελληνικής Πολιτείας. Δηλαδή τόσο του ελληνικού κράτους, όσο και της ελληνικής κοινωνίας.**